

DOCUMENTATIENOTA

CRB 2013 - 0277

Europese economische governance:
stappen en timing

CCE
Conseil Central de l'Economie
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
CRB

Documentatienota

Europese economische governance: stappen en timing

Contactpersoon:
Tasso Fachantidis
tasso@ccecrb.fgov.be

De nieuwe economische governance van de EU steunt op drie pijlers:

- een versterkt economisch programma dat aan een scherper toezicht wordt onderworpen. Dit houdt in: de vaststelling van gezamenlijke prioriteiten en doelstellingen in het kader van de strategie Europa 2020; nieuwe verplichtingen voor de Lidstaten die deelnemen aan het Euro Plus-pact; scherper toezicht op het economisch en begrotingsbeleid in het raam van het stabiliteits- en groeipact en nieuwe instrumenten in de strijd tegen macro-economische onevenwichtigheden; en het "Europees semester" dat het mogelijk maakt om elk jaar, in dezelfde periode, de economische en begrotingsprioriteiten te bespreken.
- De acties om de **stabiliteit van de eurozone** te beschermen. In 2010 reageerde de EU op de staatsschuldencrisis door tijdelijke mechanismen te creëren ter ondersteuning van haar Lidstaten. In 2013 zullen deze mechanismen worden vervangen door het Europees stabiliteitsmechanisme (ESM). De voorgestelde steunmaatregelen, die worden uitgewerkt in nauwe samenwerking met het IMF, zijn afhankelijk van de uitvoering van strikte programma's voor hervorming en consolidatie van de begroting.
- De maatregelen om de **financiële sector** weer gezond te maken. De Europese Unie wil zich in dit verband met nieuwe regels wapenen en nieuwe instanties installeren om sneller in te grijpen en voldoende regelgeving en toezicht te garanderen voor alle spelers in de financiële sector. Verder heeft de Europese Unie andere acties ondernomen, in het bijzonder om te garanderen dat de Europese banken voldoende niet-distribueerbare reserves achter de hand houden zodat ze in de toekomst het hoofd kunnen bieden aan elke beroering in het financiële systeem, blijven functioneren en kredieten kunnen blijven verstrekken aan gezinnen en ondernemingen (cf. ...).

Het Europees semester legt **de stappen en de timing** vast voor coördinatie en institutionele bekrachtiging van de Europese en nationale richtsnoeren inzake sociaaleconomische hervormingen en toezicht op het begrotingsbeleid en macro-economische onevenwichtigheden. Deze agenda wil er op toezien dat de nationale hervormingsplannen en begrotingsbeslissingen in overeenstemming zijn met de "strategie 2020" en de nieuwe lijnen van het governancepakket.

Januari

- Het jaarlijkse groeionderzoek (**Annual Growth Survey - AGS**) vormt de start van het Europees Semester. Het voorziet in gelijktijdig toezicht op het begrotingsbeleid en de structurele hervormingen van de Lidstaten. In 2012 heeft de Europese Commissie de EU en haar Lidstaten opgeroepen om zich te concentreren op vijf prioriteiten: *consolidatie van de overheidsfinanciën met het oog op groei, herstel van de toegang tot financiering voor de reële economie, versterking van groei en concurrentievermogen, strijd tegen de werkloosheid en de sociale gevolgen van de crisis, en de modernisering van de overheidsbesturen*. Dit document werd besproken in de verschillende Raadsformaties en in het Europees Parlement.
- De Ministerraad keurt in januari – na raadpleging van de Europese Commissie – haar **aanbevelingen voor de stabiliteitsprogramma's** goed. Aan de Lidstaten wordt verzocht hun partners te informeren over de belangrijke nationale maatregelen die zij nemen aangaande economisch beleid en de essentiële punten van de stabiliteitsprogramma's.

- In deze maand presenteert de Commissie ook het rapport dat ze heeft opgesteld in het raam van het **waarschuwingsmechanisme**. Dit is het eerste baken met het oog op het toezicht dat bedoeld is om macro-economische onevenwichtigheden te voorkomen en te corrigeren. Het wordt opgesteld op basis van een economische lezing van een instrumentenbord dat bestaat uit 10 indicatoren die de belangrijkste bronnen van economische onevenwichtigheden dekken. Op basis van dit instrumentenbord identificeert de Commissie de Lidstaten waarvan ze denkt dat een grondige analyse (in-depth review) van de ontwikkelingen noodzakelijk is om te kunnen bepalen of er effectief onevenwichtigheden bestaan of in de toekomst dreigen te ontstaan. Alleen op basis van deze grondige analyse zal de Commissie de beoogde Lidstaten indien nodig beleidsaanbevelingen voorstellen, en dit ofwel onder het preventieve aspect dan wel onder het corrigerende aspect van de procedure. Deze indicatoren kunnen met de tijd mee evolueren.

Februari

- De Ecofin-Raad bespreekt en verduidelijkt de macro-economische en budgettaire richtsnoeren.

Maart

- Op de **Voorjaarstop** evalueert de Europese Raad de uitvoering van de aanbevelingen die voor elk land waren geformuleerd in het raam van het voorbije Europees Semester. De Raad formuleert ook richtsnoeren voor het lopende jaar.

April

- De Lidstaten presenteren op basis van de richtsnoeren van de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad hun begrotingsstrategieën op middellange termijn in hun **stabiliteits- en convergentieprogramma's**. Ze dienen terzelfder tijd hun **nationale hervormingsprogramma's** in en geven daarbij aan welke maatregelen ze zullen nemen om hun beleid op domeinen zoals werkgelegenheid, onderzoek, energie, innovatie of sociale integratie te versterken. Deze twee documenten moeten aan de Europese Commissie overhandigd worden.

Mei

- Alle nationale hervormingsprogramma's vormen het voorwerp van een collegiale toetsing en onderzoek door de Europese Commissie.
- De Commissie publiceert haar **in-depth review** die werd opgesteld in het raam van het correctiemechanisme voor macro-economische onevenwichtigheden. Dit document moet bijdragen tot de beoordeling van de drijvende krachten voor de productiviteit, het concurrentievermogen en de handel, en daarnaast de balans opmaken van de gevolgen van het gecumuleerde schuldniveau evenals van de omvang van de onevenwichtigheden die hiermee verbonden zijn in die bepaalde Lidstaat.

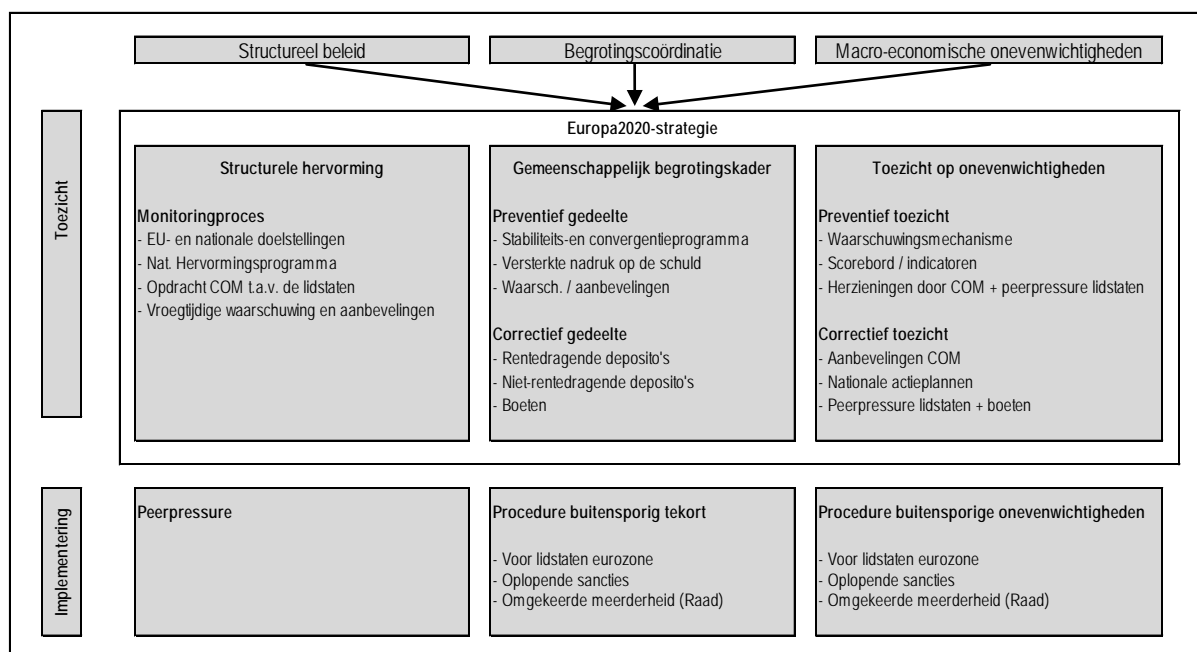
Juni

- Op basis van deze programma's en van de beoordeling ervan door de Commissie, en ook op basis van de overwegingen die volgen uit de diepgaande analyses, formuleert de Raad in juni of juli specifieke richtsnoeren, **aanbevelingen**, voor elke Lidstaat. De beoordeling houdt rekening met het macro-economische realisme van de voorgestelde programma's. Daarnaast wordt ook effectief rekening gehouden met het inzicht in de belangrijkste uitdagingen wat betreft fiscale consolidatie, concurrentievermogen of macro-economische onevenwichtigheden. Deze beleidsrichtsnoeren worden aldus gepresenteerd voordat de Lidstaten hun begrotingsontwerp voor het volgende jaar hebben voltooid.

Nationaal Semester: uitvoering van de beslissingen op het niveau van de Lidstaten.

Momenteel worden twee verordeningen besproken, het "**twopack**", waarmee bepalingen worden geïntroduceerd voor versterking van de controle op het begrotingsbeleid in de landen van de eurozone. De Lidstaten moeten elk jaar, uiterlijk op **15 oktober**, hun ontwerp-begroting voor het volgende boekjaar voorleggen aan de Raad en aan de Commissie. Er zal een strengere controle worden uitgeoefend op de Lidstaten die het voorwerp zijn van een procedure met betrekking tot buitensporige begrotingstekorten. De Commissie moet hiermee het risico op niet-naleving van de toegestane termijn voor correctie van het buitensporige begrotingstekort beter kunnen beoordelen. De Lidstaten die kampen met ernstige problemen inzake financiële stabiliteit of die een uit voorzorg toegekende begrotingssteun genieten, zouden worden onderworpen aan een nog strengere controle dan de Lidstaten die het voorwerp zijn van een procedure met betrekking tot buitensporige begrotingstekorten.

Grafiek 1: Europees Semester: geïntegreerde economische governance en toezicht

Bron: Europese Commissie, DG ECOFIN

Het Europees Semester: Wie doet wat en wanneer?

